

تأثیرگذاری لابی‌های صهیونیست ————— ————— ی در

سیاست خارجی آمریکا ————— † ————— کا در

خاورمیانه ————— ————— الله

تألیف: دکتر رحیل نائبیان
یعقوب علیزاده

بهار ۱۳۹۳

Published by Bahardokht, Tabriz

سرشناسه: نائیبیان، جلیل، ۱۳۲۸، علیراده، یعقوب، ۱۳۵۷.

عنوان و نام پدیدآور: تاثیرگذاری لابی‌های صهیونیستی در سیاست خارجی آمریکا در خاورمیانه = Influential Zionist lobbies in American's foreign policy in the Middle East.

مشخصات نشر: تبریز: بهار دخت، ۱۳۸۲.

مشخصات ظاهری: ۲۱۶ ص. نقشه --

شابک: 978-600-94208-3-4

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۷۸-۸۵.

موضوع/گنجینه امور عمومی آمریکا و اسرائیل - تاثیر

در: ص. صهیونیست‌ها -- ایالات متحده -- فعالیت‌های سیاسی

موضوع: احتمال نفوذ سیاسی ایالات متحده

موضوع: اسرائیل - روابط خارجی ایالات متحده

موضوع: اسرائیل - روابط خارجی - اسرائیل

موضوع: زمینانه - روابط خارجی -- ایالات متحده

موضوع: ایالات متحده - روابط خارجی - خاورمیانه

موضوع: ایالات متحده - روابط خارجی - ۲۰۰۱ م

رده‌بندی کنگره: ۳۲۰.۷۳/۳۲۰.۷۳

رده‌بندی دیویی: ۳۲۰.۷۳/۳۲۰.۷۳

شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۰۰۰۲

انتشارات بهار دخت

عنوان: تاثیرگذاری لابی‌های صهیونیستی در سیاست خارجی آمریکا در خاورمیانه

تألیف: دکتر جلیل نائیبیان، یعقوب علیراده

نوبت چاپ: اول، تبریز بهار ۱۳۸۲

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد - قطع: رقعی ۲۰۸ ص

چاپ و صحافی: پرنیان/امین

قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۲۰۸-۳-۴

ISBN: 978-600-94208-3-4

طرح روی جلد و صفحه‌آرایی: صنم جاجایی

مرکز پخش: کتابفروشی‌های معتبر/ ۰۹۱۴۸۰۲۰۴۲۴

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۷	سخن ناشر
۹	پیشگفتار
۱۵	فصل اول - فلسطین در بستر تاریخ
۱۶	تاریخ به تاریخ کهن فلسطین
۱۸	شور یهود در فلسطین
۲۵	حکومت اسرائیل و فلسطین
۳۰	ادعای تاریخی فلسطین
۳۴	اسطوره‌های فلسطین
۳۶	یهودیان آورده بکر فلسطین
۳۸	رویای عرب در فلسطین
۳۹	بازگشت یهودیان به فلسطین
۴۰	اسکان یهودیان در فلسطین
۴۳	فصل دوم - مروری بر تاریخ خاورمیانه
۴۴	خاورمیانه
۴۹	اهمیت خاورمیانه
۵۶	بررسی شکل‌گیری اسرائیل در خاورمیانه
۷۴	طرح خاورمیانه بزرگ
۸۳	فصل سوم - مفهوم‌شناسی لابی و صهیونیسم
۸۴	لابی
۹۲	صهیونیسم
۱۰۳	لابی‌های صهیونیستی
۱۱۱	فصل چهارم - سیاست خارجی آمریکا و تاثیر لابی‌های صهیونیست در سیاست
۱۲۷	خاورمیانه‌ای آمریکا
۱۳۱	راهبردها و اصول اساسی سیاست خارجی ایالات متحده
۱۴۶	نهادها و عوامل موثر بر سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا
۱۵۸	سیاست خارجی آمریکا در خاورمیانه و استراتژی صهیونیست‌ها
۱۷۳	تاثیرگذاری لابی‌های صهیونیستی در سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا
۱۸۳	نتیجه‌گیری
۱۹۲	منابع و مآخذ
۲۰۰	پیوست‌ها (تصاویر)

سخن‌نشر:

از زمانهای دور علم تاریخ و سیاست را ارباب علوم نامیده‌اند. این سخن روزه‌گرفته به نظر می‌رسد، اما دور از حقیقت نیست. در جوامع امروزی سیاست چنان با زندگی مردم آمیخته است که همگان خواه ناخواه با آن سروکار می‌یابند؛ یا با آن تأثیر می‌گذارند یا از آن متأثر می‌شوند. جنبه‌های گوناگون زندگی برای وی به نحوی به نحوی با سیاست مربوط می‌شود و از این راه سیاست در جایگاه فراپرسی‌گرد که همه حوزه‌های زندگی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را در بر می‌گیرد.

علم سیاست با چه جایگاهی در میان علوم حائز موقعیت برجسته‌ای می‌باشد و علاقه‌مندان زیادی را به سوی خود جذب می‌کند.

هدف اساسی کتاب حاضر نیز بررسی تأثیرات لابی‌های صهیونیستی در سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا است. خاورمیانه به عنوان حساس‌ترین منطقه، در قالب همه سناریوهای پیشنهادی برای نظام ایالات متحده جدید بعد از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی مورد توجه استراتژیست‌ها بوده و آن جمله می‌توان به طرح خاورمیانه بزرگ اشاره کرد.

در نگارش این اثر کوشیده شده است با ارائه اسناد متقن و مطالب لازم، دانشجویان تاریخ معاصر و علوم سیاسی، ماهیت فعالیت‌های سیاسی و پیگیری پیدایش نهادهای سیاسی و صهیونیسم و لابی‌گری‌های مربوط را دریابند. بنابه گفته ویل دورانت "برای ترسیم آینده گذشته را باید بهتر شناخت."

چکیده

روند تصمیم‌گیری در سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا روندی بسیار پیچیده اجتماعی و سیاسی است که افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها را در برمی‌گیرد. در این تصمیم‌گیری‌ها نقش لابی صهیونیسم از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است.

تحت تأثیر روابط تنگاتنگ آمریکا با رژیم صهیونیستی است که ایالات متحده آمریکا از یک ابرقدرت در کنار اسرائیل به سازمان‌دهی و چارچوب‌بندی شرایط نوین در منطقه خاورمیانه کشیده شده است. این تحول در سازمان‌دهی و چارچوب‌بندی را می‌توان آنکارا پذیر دگرگون کرد. در حالیکه منطقه جنوب غربی آسیا در ساختار امنیتی جهانی بیست و یکم، یک منطقه مهم محسوب می‌شد اما امروزه به منطقه‌ای مرکزی و دارای اهمیت در ساختار منظومه امنیت جهانی در قرن ۲۱ و همچنین سیاست خارجی آمریکا تبدیل شده است.

در این کتاب، تلاش بر این است تا با یاد و چگونگی تأثیر سیاست‌های لابی‌های صهیونیستی در ایالات متحده آمریکا و سپس آنها در میان کشورهای اسلامی خاورمیانه و میزان اثرگذاری لابی‌ها بر سیاست‌گذاری آمریکا در منطقه مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

تأسیس اسرائیل در قلب خاورمیانه، سرنوشت مردم منطقه را به گونه‌ای آنکارا پذیر دگرگون کرد. جنگ‌های متعدد میان اعراب و اسرائیل و همچنین جنگ‌های اواخر قرن ۲۰ و اوایل قرن ۲۱ در منطقه، و در حال حاضر بحران سوریه و سایر دیگر از کشورهای منطقه که در تمامی این جریان‌ها نقش لابی صهیونیستی و تأثیرات آن بر دولت‌مردان آمریکا مشهود می‌باشد. بنابراین در این اثر تلاش بر این است که سیاست‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای ایالات متحده آمریکا را، تا حد امکان مورد بحث و بررسی قرار دهیم.

به نظر می‌رسد عوامل داخلی و خارجی و محیطی مؤثر بر تعیین راهبردهای کلان سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا در منطقه خاورمیانه یکی از دغدغه‌های بیشتر تحلیل‌گران و سیاست‌مداران مستقل و بی‌طرف بوده است. تبیین و تحلیل عوامل مؤثر در تصمیم‌گیریهای سیاست خارجی آمریکا از یک سو و به رسمیت رزم صهیونیستی و حمایت‌های بی‌دریغ ایالات متحده آمریکا از این رژیم، قبال تحولات خاورمیانه از سوی دیگر طی چندین دهه گذشته، ذهن بسیاری از کسانی را به خود جلب می‌نماید. تاثیر و قدرت نفوذ صهیونیست‌ها در آمریکا بارز است که به ویژه در کشورهای اسلامی برای توضیح علل جانبداری‌های آمریکا از رژیم صهیونیستی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این تعبیر در دیگر مناطق نیز مورد توجه قرار گرفته و برای توضیح نفوذ سیاسی یهودیان در روند شکل‌گیری سیاست خارجی آمریکا در برخی زمینه‌ها، خصوصاً مسائل خاورمیانه، به کار می‌رود. «آمریکاییان یهودی که سیاست آمریکا را در خاورمیانه می‌سازد باعث کشمکش و تنش‌های زیادی می‌شود که برای مصالح یهود بسیار مفید است» (دیوک، ۱۳۸۴؛ ۱۷۳).

این روند در مسائل و رویدادهای مربوط به خاورمیانه، حاشیه‌ها و مربوط به خلیج فارس، تحولات ایران قابل بررسی جدی‌تری می‌باشد. اسرائیلی‌ها در صدد هستند تا با بهره‌گیری از لابی‌های ذی‌نفوذ یهودی در آمریکا، نهادهای و ارگان‌های این کشور را تحت تأثیر اهداف و استراتژی خود قرار دهد.

«گستره و عمق قدرت لابی یهود در تحمیل سیاست‌های خاورمیانه‌ای اسرائیل به ایالات متحده پیامدهای ناگواری برای صلح و جنگ، ثبات و

بی‌ثباتی اقتصاد جهانی و آینده دموکراسی در ایالات متحده در پی خواهد داشت. عجیب نیست که اکثر اروپایی‌ها اسرائیل را بزرگترین تهدید برای صلح جهانی می‌دانند. از سوی دیگر اسرائیل بر سیاستهای خاورمیانه‌ای ایالات متحده در مجامع بین‌المللی محدودیتهایی اعمال می‌کند. جایگاه هژمونی اسرائیل تحت ریاست جمهوری دموکراتها و جمهوری خواهان همواره یکسان بوده است. بعبارت دیگر این رابطه‌ای ساختاری تاریخی است و بر شخصیت‌ها یا ترکیب‌ها سیاست‌گذاری ناپایدار استوار نیست» (پتراس، ۱۳۸۸؛ ۲۱، ۶۷).

مطابق با رویکردی سیاسی سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا در سطح منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای آن در گذشته شده است که نمی‌توان با اکتفاء به یک نظریه آن را فهمید و برای این مسأله به آن بسنده کرد. روابط پیچیده سیاستگذاران با عوامل نفوذ و تأثیرگذار نشان‌دهنده تفکر دقیق و جامع‌نگری است. هر یک از نظریات و رویکردهای روابط بین‌الملل با توجه به عوامل مورد توجه و تأکید و نوع هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی، روش‌شناختی خود، نگاه متفاوتی به مسائل و موضوعات دارند. بنابر لزوم فهم سیاست‌های تحولات خاورمیانه و مسائل پیرامونی آن، از نظریه‌های رئالیسم و نئورئالیسم به ویژه از نظرات برخی از پیشگامان نظریه نئورئالیسم تهاجمی به عنوان ابزار برای تبیین نظری استفاده خواهیم نمود؛ به عبارت ساده‌تر لابی مدافع رژیم صهیونیستی را آمریکا از جمله موضوعاتی است که در طول دهه‌های گذشته مورد توجه تحلیل‌گران مسائل مربوط به سیاست و حکومت در این کشور به ویژه حوزه سیاستگذاری خاورمیانه‌ای آن قرار داشته است. نکته مهم در آثار تحلیل‌گران و نویسندگان رویکردی است که ریشه اصلی بخش اعظمی از سیاست‌های منطقه‌ای آمریکا در عملکرد لابی مذکور بررسی می‌شود.

جان مرشایمر و استفن والت^۱ معتقدند: اسرائیل و حامیان آمریکایی آن مایلند ایالات متحده با کلیه تهدیدهای موجود علیه امنیت اسرائیل به مقابله برخیزد. اگر تلاش‌های آنان برای شکل دادن به سیاستهای ایالات متحده با امنیت و برپا شدن، آنگاه دشمنان اسرائیل تضعیف یا سرنگون خواهند شد، اسرائیل در مقابل فلسطینی‌ها از اختیارات کامل برخوردار خواهد شد و البته قسمت اعظم جنگ، کشته‌ها، عملیات بازسازی و تامین هزینه‌ها برعهده ایالات متحده خواهد بود. اما در صورتی که ایالات متحده موفق به بازسازی نظم خاورمیانه نشود، خود را در مقابله با جهان عرب و جهان اسلام بیابد که هر روز نسبت به گذشته راجح‌تر می‌شود باز هم اسرائیل در حمایت تنها ابرقدرت جهان قرار خواهد داشت.^۲

از نظر ریچارد کورتیس^۳، وایی که از دید اکثر آمریکائیه‌ها مخفی مانده، هزینه و ضررهای زیادی است که روانه آمریکا و اسرائیل در بسیاری از عرصه‌ها بر آنان تحمیل می‌کند. البته این هزینه تنها نه لابی قدرتمند یهود در آمریکا و تاثیر آن بر سیاست داخلی این کشور است، یا منافع راهبردی آمریکا، منافع ملی آن یا حتی حمایت سنتی آمریکا از حقوق اسرائیل، سرنوشت، حقوق بشر یا رفتار منصفانه جهانی هیچ ارتباطی ندارد. حمایت از اسرائیل بدون وقفه از اسرائیل سبب شده آمریکا، علاوه بر تقبل هزینه‌های سنگین و وجهه و اعتبار جهانی‌اش نیز مایه بگذارد. افزون بر این، لابی یهود در آمریکا عامل عمده‌ای در به تاخیر افتادن اصلاح نظام مالی مبارزات انتخاباتی است. همین موضوع سبب شده که برخی از خدمتگزاران سرشناس مردم آمریکا، از

۱- John J. Mearsheimer – Stephen Walt

برای مطالعه بیشتر مراجعه شود به کتاب: لابی صهیونیسم و سیاست خارجی ایالات متحده، نوشته: مرشایمر و والت.

۳- Richard Curtis

صحنه سیاست خارج شوند. همچنین رابطه ویژه آمریکا و اسرائیل تاکنون، موجب شده است تعداد قابل توجهی از آمریکائی‌ها کشته شوند. اما رسانه‌ها به ندرت نگاهی دوباره به این وقایع می‌اندازند و چنین به نظر می‌رسد که از تحلیل چرایی وقوع این حوادث یا ارائه گزارش در مورد تلفات ناشی از سیاست‌های خاورمیانه‌ای اسرائیل آمریکا، می‌گریزند.^۴

ساموئل لمیس^۵، نیز چنین عنوان می‌کند؛ از میان همه اتحادها و روابط وینای که در چارچوب سیاست خارجی ایالات متحده در پهنه کره خاکی ایجاد شده، رابطه آمریکا و اسرائیل از نظر پیچیدگی، استحکام و تأثیر سیاسی آن بر مسائل داخلی و کشوری نظیر است. این کشور کوچک شش میلیونی که در میان سه سره قاره فته، واقعا بیش از هم‌پیمانان قدیمی آمریکا، بریتانیای کبیر و فرانسه نزدیک‌ترین همسایگانش، کانادا و مکزیک، چشم‌انداز عمومی و انرژی سیاسی ایالات متحده را به خود اختصاص داده است.

رؤسای جمهور آمریکا همانند اکثریت قابل توجه دموکرات‌ها و جمهوری‌خواهان مجلس نمایندگان و سنا، حمایت از قید و شرط خود را از امنیت اسرائیل اعلام کرده‌اند. با این حال هیچ‌گونه اتحاد و پیمان فراگیری میان دو کشور، به امضاء نرسیده است. بسیاری از غیر آمریکائی‌ها سرخی از غیریهودیان آمریکا این مقام و منزلت اسرائیل را به تأثیر فعالیت سیاسی یهودیان و کمک‌های انتخاباتی آنها و تلاش‌های فوق‌العاده موثر لابی یهود به

برای مطالعه بیشتر، م.شود به: فصلنامه مطالعات فلسطین، شماره ۳، مقاله هزینه‌های اسرائیل برای مردم آمریکا، نوشته: کورتیس.

رهبری آبیک^۶ نسبت می‌دهند. در این برهه زمانی از تاریخ آمریکا که گروه‌های فشار سازمان یافته متعدد و گوناگون و مطالبات سیری‌ناپذیر برای بودجه‌های تبلیغاتی، تاثیر بیش از حد معمولی بر سیاست آمریکا می‌گذارند، نمی‌توان نقش آنها را در روابط آمریکا و اسرائیل نادیده گرفت.^۷

جیمز پتراس^۸، معتقد است؛ آرایش قدرت صهیونیستها را نمی‌توان تنها با عنوان لابی صهیونیستی یا حتی آبیک با تمام ابهتش و با ۱۵۰ کارمند ثابت درک کرد. آرایش قدرت صهیونیستها را می‌توان به عنوان شبکه‌ای پیچیده از گروه‌بندی‌های رسمی و غیررسمی به هم پیوسته‌ای که در سطوح مختلف محلی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی عمل می‌کنند و به طور مستقیم و نظام‌مند زیر نظر کشور اسرائیل، صاحبان قدرت و تصمیم‌سازان اصلی قرار دارد، ارزیابی کرد.^۹ نحوه سیاست‌گذاری‌های آمریکا در جبهه گوناگون‌تر کشورهای منطقه جنوب غرب آسیا شده است. لذا به بررسی آثار سیاست منطقه‌ای آمریکا در خاورمیانه به این جمله از جمال عبدالناصر می‌انجامد: «صهیونیسم پایه‌های امپریالیسم و امپریالیسم پایه‌های صهیونیسم است». یکی از حقیقت این دو کشور بنا به منافع ژئواستراتژیک و ژئواکونومیک نیاز مبرم به هم دیگر دارند. ناگفته نماند که در این راستا لابی صهیونیسم در آمریکا نقش بسیار رنگ داشته و در حال حاضر نیز دارد.

به تعبیری قدرت سیاسی در آمریکا بیش از هر کشور دیگری غیرمتمرکز

۶- AIPAC

برای مطالعه بیشتر م.شود به: فصلنامه مطالعات منطقه‌ای، سال پنجم، شماره یک، مقاله: تکامل تدریجی اتحاد ناوشته آمریکا-اسرائیل، نوشته: لویس.

۸- James Petras

برای مطالعه بیشتر م.شود به کتاب: نفوذ اسرائیل در آمریکا، نوشته: پتراس.

توزیع شده است که این امر موجب شده تا جریان‌ها و تشکلهای پرنفوذ صهیونیست، بتوانند روند پیچیده تصمیم‌گیری سیاسی در آمریکا را تحت تأثیر و نفوذ خود قرار دهند.

www.ketab.ir